

Vertrouwen van ondernemers stijgt verder; vertrouwen van consumenten daalt iets

Geen sterke daling meer verwacht van werkgelegenheid op korte termijn

Minder bedrijven geven kerstpakketten aan medewerkers of relaties

Dit zijn de belangrijkste conclusies uit de meest recente meting van de Barometer van de Economie in Limburg BEL. De BEL is een initiatief van Etil bv en Flycatcher Internet Research bv.

De gegevens zijn verzameld tussen 5 en 18 november 2009. Het onderzoek is gebaseerd op de informatie van 265 ondernemingen (64% respons) en 686 huishoudens (81% respons). De gebruikelijke vragen over de conjuncturele ontwikkeling zijn gesteld plus een aantal vragen over de economische en financiële crisis.

Bedrijven en conjunctuur

De BEL-index van Ondernemersvertrouwen is verder gestegen. Het vorige kwartaal bedroeg de index -39 en deze is nu gestegen naar -9. Dit is een duidelijke verbetering; er zijn bijna evenveel ondernemers optimistisch over de verwachte ontwikkeling in de komende twaalf maanden als pessimistisch. Het dieptepunt in de verwachtingen van ondernemers over de toekomst is nu voorbij. Op alle onderdelen van de index zijn de verwachtingen van de ondernemers minder somber dan voorheen. Nu verwacht bijvoorbeeld 37% van de Limburgse ondernemers een stijging van de omzet terwijl nog maar 31% verwacht dat de omzet de komende twaalf maanden zal afnemen.

In de industrie en bouw zijn de indexen van Ondernemersvertrouwen nog negatief, in de groothandel en detailhandel zijn de indexen inmiddels weer positief en in de dienstensector is deze precies nul. De ondernemers in de bouw en in de industrie zijn over het algemeen nog vrij somber over de toekomstverwachtingen, hoewel de somberheid minder groot is dan in het vorige kwartaal.

Niet alleen deze verwachtingen zijn positiever, ook de feitelijke ontwikkeling bij de bedrijven in de afgelopen en deze maand geven aan dat de economische activiteiten (in termen van bijvoorbeeld orderportefeuille) zijn verbeterd.

Voor het komende kwartaal zijn bedrijven iets minder positief dan over het huidige kwartaal. Dit seizoenseffect doet zich altijd voor; het is nu minder groot dan vorig jaar.

Consumenten en conjunctuur

De BEL-index van Consumentenvertrouwen is in het derde kwartaal van 2009 fors gestegen. In het vierde kwartaal is deze enigszins gedaald, namelijk van 84 naar 81.

De index bestaat uit vijf onderdelen. Dit kwartaal verwachten de consumenten dat met name hun eigen financiële situatie het komende jaar zal wat verslechteren. Mede daardoor geven minder consumenten aan dat het een gunstige tijd is voor grote aankopen.

Gevolgen van de economische en financiële crisis

13% van de bedrijven in ons onderzoek verwacht dat in de periode tussen 1 september 2009 van dit jaar en 1 januari a.s. de werkgelegenheid bij hen zal toenemen; 18% verwacht een afname van de werkgelegenheid en bij 69% zal deze gelijk blijven in die periode. Per saldo neemt de werkgelegenheid bij deze bedrijven met 1% af.

Over een wat langere periode van 1 september 2009 tot 1 april 2010 zal de werkgelegenheid volgens de verwachtingen van de bedrijven in ons panel met 1% toenemen.

Vorig jaar gaf 71% van de bedrijven kerstpakketten aan hun medewerkers; dat zal dit jaar 64% zijn. De waarde van deze kerspakketten is bij een op de vijf bedrijven lager dan vorig jaar (en bij 3% hoger).

Vorig jaar gaf 30% van de bedrijven kerstpakketten aan relaties; dat zal dit jaar 27% zijn. De waarde van deze kerstpakketten is bij 28% van de bedrijven lager dan vorig jaar (en bij 6% hoger).

De economische en financiële crisis beïnvloedt ook de uitgaven van de huishoudens rond Sinterklaas en Kerst. Het blijkt dat 4% van de Limburgse huishoudens meer aan Kerst en Sinterklaas zal uitgeven dan vorig jaar en 35% zal er minder aan uitgeven (voor 61% zal het evenveel zijn als vorig jaar).

Conclusie en interpretatie

De verwachtingen van ondernemers worden steeds positiever (hoewel de ondernemers in de bouw en in de industrie over het algemeen nog vrij somber blijven - maar minder somber dan in voorgaande kwartalen). Deze positieve trend doet zich nu al enkele kwartalen voor. Ook de feitelijke ontwikkeling laat volgens veel ondernemers inmiddels een positievere ontwikkeling zien. Er worden op korte termijn geen grote ontslagen verwacht volgens de ondernemers in ons panel en in de komende maanden zal de werkgelegenheid waarschijnlijk per saldo weer iets gaan toenemen.

Toch geven de ondernemers op dit moment aan dat minder bedrijven kerstpakketten aan medewerkers of relaties zullen verstrekken dan vorig jaar; deze kerstpakketten zijn bij een vijfde tot ruim een kwart van de bedrijven van een lagere waarde dan vorig jaar.

Het vertrouwen van consument loopt iets terug na de forse stijging in het vorige kwartaal. Het lijkt er op dat men even een pas op de plaats maakt en vooral nog onduidelijkheden kent over wat er het komende jaar met het eigen inkomen zal gebeuren. Het loonstrookje over januari zal aangeven wat er zal gebeuren. In deze feestmaand zal 35% van de Limburgse huishoudens minder aan Sinterklaas en Kerst uitgeven dan vorig jaar (4% zal er meer aan uitgeven).

Voor meer informatie:

Prof dr Hans Kasper
Etil bv
043 3506280
h.kasper@etil.nl

3 december 2009